111. MEKTUP

١١١ – ﴿ اَلْمَكْتُوبُ الْحَادِى عَشَرَ وَالْمِائَةُ : اِلَى الشَّيْخِ أَحْمَدَ السُّنْبُهْلِيِّ فِى بَيَانِ أَنَّ التَّوْحِيدَ عِبَارَةٌ عَنِ تَخْلِيصِ الْقَلْبِ عَمَّا دُونَ الْحَقِّ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى وَمَا يُنَاسِبُهُ ﴾

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلاَمٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى اعْلَمْ أَنَّ التَّوْحِيدَ عِبَارَةٌ عَنْ تَخْلِيصِ الْقَلْبِ عَنِ التَّوَجُّهِ اِلَى مَا دُونَ الْحَقِّ سُبْحَانَهُ وَمَادَامَ مُتَعَلِّقًا بِمَا سِوَاهُ تَعَالَى وَاِنْ كَانَ أَقَلَّ قَلِيلٍ لاَيَكُونُ صَاحِبُهُ مِنْ أَرْبَابِ التَّوْحِيدِ وَمُجَرَّدُ قَوْلِ التَّوْحِيدِ وَاعْتِقَادِ التَّوْحِيدِ مِنَ الْفُضُولِ عِنْدَ أَرْبَابِ الْفَضَائِلِ نَعَمْ لاَبُدَّ مِنَ الْقَوْلِ بِالتَّوْحِيدِ وَاعْتِقَادِ التَّوْحِيدِ الَّذِى هُوَ مُعْتَبَرٌ فِى التَّصْدِيقِ وَالْاِيمَانِ لَكِنَّهُ بِمَعْنًى آخَرَ وَالْفَرْقُ بَيْنَ لاَمَعْبُودَ اِلاَّ اللّٰهُ وَبَيْنَ لاَمَوْجُودَ اِلاَّ اللّٰهُ بَيِّنٌ وَتَصْدِيقُ الْاِيمَانِ عِلْمِيٌّ وَالْاِدْرَاكُ الْوِجْدَانِيُّ حَالَةٌ وَالتَّكَلُّمُ بِهِ قَبْلَ حُصُولِ الْحَالِ مَحْظُورٌ وَتَكَلُّمُ طَائِفَةٍ مِنَ الْمَشَائِخِ فِى هَذَا الْبَابِ لاَيَخْلُو عَنْ أَحَدِ أَمْرَيْنِ اِمَّا أَنَّهُمْ فِى ذَلِكَ مَعْذُورُونَ لِكَوْنِهِمْ تَحْتَ غَلَبَةِ الْحَالِ مَسْتُورِينَ اَوْ كَانَ مَقْصُودُهُمْ مِنْ كِتَابَةِ الْاَحْوَالِ وَاِظْهَارِهَا كَوْنَهَا مَحَطًّا وَمِعْيَارًا لِاَحْوَالِ غَيْرِهِمْ لِيَعْرِفُوا بِهَا اسْتِقَامَةَ أَحْوَالِهِمْ وَاعْوِجَاجَهَا وَاِلاَّ فَاِفْشَاءُ الْاَسْرَارِ بِدُونِ حُصُولِ هَذِهِ الدَّوْلَةِ مَمْنُوعٌ جَعَلَ اللّٰهُ سُبْحَانَهُ نَبْذَةً مِنْ أَحْوَالِ أَرْبَابِ الْكَمَالِ نَصِيبًا لِاَمْثَالِنَا الْمُدْبِرِينَ وَرَزَقَنَا الْاِسْتِقَامَةَ عَلَى مُتَابَعَةِ السُّنَّةِ السَّنِيَّةِ الْمُصْطَفَوِيَّةِ عَلَى مَصْدَرِهَا الصَّلَوةُ وَالسَّلاَمُ وَالتَّحِيَّةُ بِحُرْمَةِ النَّبِيِّ وَآلِهِ الْاَمْجَادِ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ الصَّلَوَاتُ وَالتَّسْلِيمَاتُ وَبَقِيَّةُ التَّصْدِيعِ اَنَّ حَامِلَ رَقِيمَةِ الدُّعَاءِ الشَّيْخَ الْحَافِظَ مِيَانْ عَبْدَ الْفَتَّاحِ مِنْ اَوْلاَدِ الْكِبَارِ وَكَثِيرُ الْعِيَالِ خُصُوصًا الْبَنَاتُ وَاضْطَرَّتْهُ قِلَّةُ اَسْبَابِ الْمَعِيشَةِ اِلَى أَنْ يُوصِلَ نَفْسَهُ اِلَى بَابِ الْكِرَامِ وَالْمَرْجُوُّ وُصُولُهُ اِلَى مَا قَصَدَهُ وَرَامَ يَعْنِى بِيُمْنِ اِلْتِفَاتِكُمُ الْخَاصِّ بِهِ وَالْعَامِّ وَالزِّيَادَةُ عَنْ ذَلِكَ تَصْدِيعٌ .

TÜRKÇE ANLAMI

Bu mektup Şeyh Ahmed es-Sünbühlî'ye yazılmış olup tevhîdin, kalbi Hakk Subhânehû'nun dışındaki şeylerden kurtarmaktan ibâret olduğunu ve bununla ilgili meseleleri açıklamaktadır.

Hamd Allah Te'âlâ içindir. Selam O'nun (Celle Celâluhû) seçtiği kulların üzerine olsun.

Bilmek gerekir ki; tevhîd, kalbi Hakk Subhânehû'nun dışındakilere yönelmekten kurtarmaktan ibârettir. Kalp O'nun (Celle Celâluhû) dışındakilerle çok az da olsa, ilgili olduğu sürece o kalbin sahibi tevhîd ehlinden olamaz. Tevhidin yalnızca söylenmesi ve inanılması fazilet ehli nezdinde fuzûli işlerdendir. Evet îmân ve tasdikte itibar edilen tevhidin sözü ve itikadı, mutlaka gereklidir ancak bu başka bir mânâdadır; *"Lâ ma'bûde illallah/Allah'tan başka tapılacak yoktur"* cümlesi ile *"Lâ mevcûde illallah/Allah'tan başka varlık yoktur"* cümlesi arasındaki fark çok açıktır. Îmânın tasdiki ilim ile ilgilidir, vicdâna dayalı idrak ise bir hâldir. Bu hâle ulaşmadan önce, bunun üzerinde konuşmak sakıncalıdır. Meşâyıhtan bir grubun bu konuda konuşması şu iki şeyden birisi sebebiyledir:

- Ya onları hâl kaplayıp örttüğü için mazurdurlar,
- Ya da bu halleri yazıp açıklamalarındaki maksatları, kendileri dışındakilerinin, yaşadıkları hallerin doğruluğunu ya da eğriliğini bilmeleri için bir kıstas ve mîzân oluşturmaktır.

Yoksa bu bahtiyarlığa ulaşmaksızın sırları ifşâ etmek yasaktır.

Allah Subhânehû kemâl ehlinin hallerinden bir nebze de bizim gibi geride kalmışlara nasip etsin. Nebî'nin (Celle Celâluhû) ve onun şerefli âilesinin hürmetine Muhammed Mustafa'nın (Celle Celâluhû) sünnetine tâbi olmada istikâmetle rızıklandırsın.

Başınızı ağrıtacak bir husus da, bu dua pusulasının taşıyıcısı Şeyh Hâfız Miyân Abdulfettâh büyüklerin soyundandır ve ailesi de kalabalıktır. Özellikle de kızları hayli fazladır. Geçim yolarının azlığı onu, kerem sahibi cömertlerin kapısına gitmeye mecbur etti. Ona özel ve genel iltifatınızın bereketiyle istediğine kavuşmasını umarız.

Daha fazlası başınızı ağrıtmak olur.

KELİME ANLAMI

111. ≺: اَلْمَكْتُوبُ الْحَادِى عَشَرَ وَالْمِائَةُ Yüz on birinci mektup اِلَى الشَّيْخِ أَحْمَدَ السُّنْبُهْلِىِّ **Şeyh Ahmed Sünbühlî'ye yazılmıştır** *(Neye ilişkindir?)* فِى بَيَانِ **Şunun beyanına ilişkindir** أَنَّ التَّوْحِيدَ **Şüphesiz tevhid** *(Nedir?)* عِبَارَةٌ **İbarettir** *(Neden?)* عَنْ تَخْلِيصِ الْقَلْبِ **Kalbi kurtarmaktan** *(Neden?)* عَمَّا دُونَ الْحَقِّ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى **Hak Sübhânehû ve Teâla'nın dışındaki şeylerden** وَمَا يُنَاسِبُهُ **Ve buna benzer şeylerin beyanına ilişkindir** ≻

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ Hamd, Allah'a mahsustur وَسَلَامٌ Selam da *(Kime olsun?)* عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ O kulları üzerine olsun ki; اصْطَفَى Allah (c.c.) onları seçmiştir (اِعْلَمْ) Bil ki! أَنَّ التَّوْحِيدَ Şüphesiz tevhid *(Nedir?)* عِبَارَةٌ İbarettir *(Neden?)* عَنْ تَخْلِيصِ الْقَلْبِ Kalbi kurtarmaktan *(Neden?)* عَنِ التَّوَجُّهِ Yönelmekten *(Neye?)* اِلَى مَا O şeye ki; دُونَ الْحَقِّ سُبْحَانَهُ Hak Sübhânehû'nün dışındadır وَمَادَامَ Kalp olduğu sürece *(Ne?)* مُتَعَلِّقًا Alâkalı *(Neyle?)* بِمَا سِوَاهُ تَعَالَى Allâh-u Teâla'nın dışındakilerle وَاِنْ كَانَ Bu alâka olsa da *(Ne kadar?)* أَقَلَّ قَلِيلٍ Azın daha azı لَايَكُونُ صَاحِبُهُ O kalbin sahibi olmaz *(Kimlerden?)* مِنْ أَرْبَابِ التَّوْحِيدِ Tevhid erbâbından وَمُجَرَّدُ قَوْلِ التَّوْحِيدِ Sadece tevhid sözü وَاِعْتِقَادِ التَّوْحِيدِ Ve tevhid inancı *(Nedir?)* مِنَ الْفُضُولِ Boş şeylerdendir *(Nerde?)* عِنْدَ أَرْبَابِ الْفَضَائِلِ Fazîlet erbâbı nezdinde نَعَمْ Evet! لَابُدَّ مِنَ الْقَوْلِ Mutlaka dile getirmek gerekir *(Neyi?)* بِالتَّوْحِيدِ Tevhidi وَاِعْتِقَادِ التَّوْحِيدِ Ve tevhid inancını اَلَّذِى Ki; هُوَ مُعْتَبَرٌ O dille söyleme muteberdir *(Nerede?)* فِى التَّصْدِيقِ وَالْاِيمَانِ Tasdik ve imanda لٰكِنَّهُ Fakat o *(Nedir?)* بِمَعْنًى آخَرَ Başka manadadır وَالْفَرْقُ Fark *(Nerdeki?)* بَيْنَ لَامَعْبُودَ اِلَّا اللّٰهُ Allah'tan başka mâbud yoktur ile وَبَيْنَ لَامَوْجُودَ اِلَّا اللّٰهُ Allah'tan başka mevcut yoktur arasında *(Nedir?)* بَيِّنٌ Açıktır وَتَصْدِيقُ الْاِيمَانِ İmanın tasdiki *(Nedir?)* عِلْمِىٌّ İlimle ilgilidir وَالْاِدْرَاكُ الْوِجْدَانِىُّ Vicdana dayalı idrak ise *(Nedir?)* حَالَةٌ Bir hâldir وَالتَّكَلُّمُ بِهِ Onu konuşmak *(Ne zaman?)* قَبْلَ حُصُولِ الْحَالِ Hâle ulaşmadan önce *(Nedir?)* مَحْظُورٌ Sakıncalıdır وَتَكَلُّمُ طَائِفَةٍ Bir grubun konuşması *(Kimden?)* مِنَ الْمَشَائِخِ

عَنْ أَحَدٍ Meşâyıhtan *(Ne konuda?)* فِى هَذَا الْبَابِ Bu konuda لاَيَخْلُو Boş kalmaz *(Nedeni?)* عَنْ أَحَدٍ
مَعْذُورُونَ *(Nedirler?)* Bu konuda فِى ذَلِكَ Ya onlar اَمَّا أَنَّهُمْ İki ihtimalin birinden أَمْرَيْنِ
Mâzurdurlar *(Niçin?)* لِكَوْنِهِمْ Oldukları için *(Nerede?)* تَحْتَ غَلَبَةِ الْحَالِ Hâl baskınlığı altında
مِنْ *(Nedeni?)* Veya onların maksadı idi اَوْ كَانَ مَقْصُودُهُمْ Örtülmüş مَسْتُورِينَ *(Ne oldukları için?)*
O hâllerin كَوْنُهَا *(Ne idi?)* Ve açıklamaktan وَاظْهَارِهَا Bu hâlleri yazmaktan كِتَابَةِ الْاَحْوَالِ
olması *(Ne?)* مَحَطًّا وَمِعْيَارًا Durak ve ölçü *(Niçin?)* لاَحْوَالِ غَيْرِهِمْ Başkalarının hâlleri için
وَاعْوِجَاجِهَا Hâllerinin doğruluğunu اسْتِقَامَةَ أَحْوَالِهِمْ *(Neyi?)* Onlarla bilsinler diye لِيَعْرِفُوا بِهَا
Ve eğriliğini وَالاَّ Yoksa فَافْشَاءُ الاَسْرَارِ Sırları ifşâ etmek بِدُونِ حُصُولِ هَذِهِ الدَّوْلَةِ Bu
nîmete ulaşmaksızın *(Nedir?)* مَمْنُوعٌ Yasaklanmıştır جَعَلَ اللهُ سُبْحَانَهُ Allah Sübhânehû
kılsın *(Ne?)* نُبْذَةً Bir nebze *(Nedeni?)* مِنْ أَحْوَالِ أَرْبَابِ الْكَمَالِ Kemâl ehlinin hallerinden *(Bir*
nebze ne kılsın?) نَصِيبًا Nasip *(Kime?)* لاَمْثَالِنَا الْمُدْبِرِينَ Bizim gibi geride kalmışlara وَرَزَقَنَا
عَلَى مُتَابَعَةِ السُّنَّةِ السَّنِيَّةِ *(Ne üzerine istikâmet?)* Ve bizi istikâmetle rızıklandırsın الاِسْتِقَامَةَ
الْمُصْطَفَوِيَّةِ Hz. Mustafa'nın Yüce Sünneti'ne ittiba üzerine عَلَى مَصْدَرِهَا O Sünnetin
kaynağına olsun *(Ne?)* اَلصَّلَوةُ وَالسَّلاَمُ وَالتَّحِيَّةُ Salât, selam ve hayır dileği بِحُرْمَةِ النَّبِيِّ
Nebî'nin وَآلِهِ الاَمْجَادِ Ve şerefli yakınlarının hürmetine عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ Ona ve onlara olsun
(Ne?) اَلصَّلَوَاتُ وَالتَّسْلِيمَاتُ Salavât ve teslîmat وَبَقِيَّةُ التَّصْدِيعِ Başınızı ağrıtacak son bir şey
de; اَنَّ حَامِلَ رَقِيمَةِ الدُّعَاءِ Bu dua mektubunu getiren اَلشَّيْخَ الْحَافِظَ مِيَانْ عَبْدَ الْفَتَّاحِ Şeyh
Hafız Miyân Abdülfettah *(Kimdir?)* مِنْ اَوْلاَدِ الْكِبَارِ Büyüklerin soyundandır وَكَثِيرُ الْعِيَالِ Aile
efradı da çoktur خُصُوصًا الْبَنَاتُ Özellikle de kızlar وَاضْطَرَّتْهُ Onu mecbur bıraktı *(Ne?)* قِلَّةُ
اَسْبَابِ الْمَعِيشَةِ Geçim yollarının azlığı *(Neye?)* الَى أَنْ يُوصِلَ Götürmeye *(Neyi?)* نَفْسَهُ Kendini
(Nereye?) الَى بَابِ الْكِرَامِ Cömertlerin kapısına وَالْمَرْجُوُّ Umulan *(Nedir?)* وُصُولُهُ Onun elde
etmesidir *(Neye?)* الَى مَا O şeye ki; قَصَدَهُ وَرَامَ Onu istedi ve arzuladı يَعْنِى Yani بِيُمْنِ
وَالزِّيَادَةُ عَنْ İltifatınızın bereketiyle *(Öyle iltifat ki;)* اَلْخَاصِّ بِهِ Ona özel وَالْعَامِّ Ve genel اِلْتِفَاتِكُمْ
ذَلِكَ Bundan fazlası *(Nedir?)* تَصْدِيعٌ Baş ağrıtmadır

